

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Den 14. november 2024

Samlenotat for Rådsmødet (uddannelse og ungdom) den 25. november 2024

Ungdom

Punkt 1: Rådskonklusioner om at skabe muligheder for unge i landdistrikter og afsidesliggende egne

- *KOM-dokument foreligger ikke*

- *vedtagelse*

(s. 2)

Punkt 2: Rådsresolution om resultaterne af den 10. cyklus af den Europæiske Ungedialog

- *KOM-dokument foreligger ikke*

- *vedtagelse*

(s. 4)

Punkt 3: Rådsresolution om arbejdsplanen for EU's Ungestrategi for 2025-2027

- *KOM-dokument foreligger ikke*

- *vedtagelse*

(s. 6)

Punkt 4: Demografiske tendenser, der præger mulighederne for unge på landet

- *KOM-dokument foreligger ikke*

- *politisk drøftelse*

(s. 8)

Uddannelse

Punkt 5: Rådskonklusioner om strategiske partnerskaber inden for uddannelse

- *KOM-dokument foreligger ikke*

- *vedtagelse*

(s. 10)

Punkt 6: Rådshenstilling om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse

- *KOM (2024)145*

- *vedtagelse*

(s. 13)

Punkt 7: Styrkelse af fremtidssikrede færdigheder og konkurrenceevnen gennem videregående uddannelse

- *KOM-dokument foreligger ikke*

- *politisk drøftelse*

(s. 17)

Punkt 1: Rådskonklusioner om at skabe muligheder for unge i landdistrikter og afsidesliggende egne

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resumé: *Det ungarske formandskab ønsker at få vedtaget et sæt rådskonklusioner med fokus på at skabe muligheder for unge i EU's landdistrikter og afsidesliggende egne. Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet 25. november 2024 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Den europæiske ungdomsstrategi 2019-2027 og de europæiske ungdomsmål fra 2018 udgør rammen for det europæiske ungdomsarbejde. Strategien har bl.a. fokus på inddragelse af unge, ungdomsorganisationer og andre aktører inden for ungdomsarbejde i forhold til politik, der berører unges liv. Som et led i strategien har det siddende EU-formandskab i samarbejde med de to øvrige formandskaber i trioens ansvar for at konsultere EU's unge og sætte fokus på et af de europæiske ungdomsmål.

I perioden 1. juli 2023 til 31. december 2024 udgør Ungarn sammen med Spanien og Belgien trioformandskabet, og dette trioformandskab har med afsæt i EU's ungdomsstrategi valgt det overordnede tema (ungdomsmål nr. 3) for den europæiske ungdomsdialog: ”Inkluderende samfund”. Inden for dette tema har Ungarn særligt fokuseret på inklusion af unge i landdistrikter.

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på at skabe muligheder for unge i EU's landdistrikter.

Rådskonklusionerne indeholder en opsummering af de anbefalinger, som blev udarbejdet under EU's ungdomskonference i Budapest. De ni anbefalinger går bl.a. på at forbedre infrastrukturen og mulighederne for unge i landdistrikter, understøtte unges deltagelse i beslutningsprocesser, promovere ungdomsvenlige platforme for information mm.

I rådskonklusionerne opfordres medlemsstaterne til at sikre lige adgang for unge i landdistrikter og yderområder til (digital) infrastruktur, information, adgang til behandling af fysisk og psykisk sygdom samt at fokusere på at skabe muligheder for unge inden for forskellige sektorer som fx landbrug, digitalisering og klimatilpasning.

Mere specifikt opfordres medlemsstaterne til at facilitere unges deltagelse i beslutningsprocesser lokalt fx ved at etablere lokale ungdomsråd, ungdomscentre mm., og støtte implementering af den styrkede ungdomsgaranti¹, som indebærer, at alle unge under 30 år får et tilbud af god kvalitet om beskæftigelse, fortsat uddannelse, lærlingeordninger eller praktik.

Kommissionen opfordres til at forsimple administrative procedurer forbundet med EU-initiativer for unge i landdistrikter, hvor det er muligt, og sikre, at offentlig information er tilgængelig for unge med handicap samt fortsat at opbygge viden om unge i landdistrikter.

¹ RÅDETS HENSTILLING af 30. oktober 2020 om en bro til job — styrkelse af ungdomsgarantien og erstatning af Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti.

Dertil kommer en opfordring til at øge synligheden af unge fra landdistrikter i EU's programmer og i EU's forventede kommende ungdomsstrategi (fra 2027) samt at gøre brug af eksisterende programmer til at understøtte unge iværksættere i landdistrikter, hvor det er relevant.

Medlemsstaterne og Kommissionen inviteres desuden til generelt at forbedre forholdene for unge i landdistrikter herunder gennem etablering af grønne jobs, muligheder for at lære sprog og støtte til unge iværksættere, særligt landmænd.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024. Der indkom følgende bemærkninger:

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS):

Vi i DGS er generelt positive over for tiltag, der understøtter unges muligheder og indflydelse i EU, især initiativer, der fremmer adgang til uddannelse i landdistrikter, og bakker således helt op om forslagene i Punkt 1 og 4.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen er enig i intentionen i rådskonklusionerne om at skabe bedre muligheder for unge i EU's landdistrikter og afsidesliggende egne. Regeringen støtter ambitionen om at forbedre unges vilkår herunder at styrke unges inddragelse og deltagelse i politiske processer på alle niveauer. Samtidig er det vigtigt for regeringen, at det sker på en meningsfuld måde, som reelt inddrager unge og ikke skaber tunge administrative processer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 2: Rådsresolution om resultaterne af den 10. cyklus af EU's ungdomsdialog

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resume: *Det ungarske formandskab ønsker at få vedtaget en rådsresolution, som opsummerer resultaterne af EU's ungdomsdialog under det spanske, belgiske og ungarske trioformandskab. Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådsresolutionen, men er kritisk over for de manglende resultater af EU's ungdomsdialog. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 25. november 2024 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Den europæiske ungdomsstrategi 2019-2027 og de europæiske ungdomsmål fra 2018 udgør rammen for det europæiske ungdomsarbejde. Strategien har bl.a. fokus på inddragelse af unge, ungdomsorganisationer og andre aktører inden for ungdomsarbejde i forhold til politik, der berører unges liv. Som et led i strategien har det siddende formandskab i samarbejde med de to øvrige triopartnere ansvar for at konsultere EU's unge og sætte fokus på et af de europæiske ungdomsmål over en periode på 1,5 år (en cyklus). Ved afslutningen på en cyklus er der tradition for, at det aktuelle formandskab udarbejder en rådsresolution, som opsummerer resultaterne af arbejdet.

Trioformandskabet indgår desuden i den europæiske styregruppe for ungdomsdialogen (ESG), som har deltagelse af de tre nationale ungdomsråd i triolandene, Kommissionen og Det europæiske ungdomsforum (en europæisk interesseorganisation for nationale ungdomsråd og internationale ungdomsorganisationer).

I perioden 1. juli 2023 til 31. december 2024 (den 10. cyklus af EU's ungdomsdialog) udgør Ungarn sammen med Spanien og Belgien trioformandskabet, og dette trioformandskab har med afsæt i EU's ungdomsstrategi valgt det overordnede tema (ungdomsmål nr. 3) for den europæiske ungdomsdialog: ”Inkluderende samfund”. De tre formandskaber har derudover fokuseret på særskilte temaer som fx unge i EU's länddistrikter under det ungarske formandskab.

3. Formål og indhold

Formålet med rådsresolutionen er at opsummere resultaterne af den 10. cyklus i ungdomsdialogen. Som et bilag til rådsresolutionen indgår en række overordnede anbefalinger fra ungdomskonferencerne i Spanien, Belgien og Ungarn, som berører forskellige temaer som fx barrierer for ungdomsinddragelse, støtte til unge ift. uddannelse og sundhed, bedre adgang til (digital) infrastruktur for unge i EU's länddistrikter mm.

Kommissionen opfordres til at styrke EU's ungdomsdialog ved at involvere flere og mere diverse ungdomsorganisationer og unge, skabe tættere sammenhæng til Kommissionens arbejdsprogram og understøtte øget kontinuitet mellem cyklusserne i EU's ungdomsdialog.

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres til at forholde sig til anbefalingerne fra de seneste tre ungdomskonferencer, fortsat at støtte de nationale ungdomsråd og –arbejdsgrupper, promovere ungdomsdialogens synlighed samt engagere flere unge fra forskellige sociale baggrunde i EU's ungdomsdialog.

Dertil kommer en opfordring til at styrke EU's ungdomsdialog gennem eksempelvis midtvejsevalueringen af EU's ungestrategi eller revision af rådskonklusionerne om styringen af EU's

ungdomsdialog. Kommissionen og medlemsstaterne tilskyndes desuden til at kommunikere på en ungdomsvenlig måde med fokus på at inkludere alle unge, særligt unge med færre muligheder.

Endelig er der fokus på vigtigheden af at forbedre kontinuiteten mellem trioformandskaberne gennem eksempelvis at etablere en sekretariatsfunktion, som kan understøtte arbejdet i den europæiske styregruppe for ungdomsdialogen samt at give de unge tilbagemeldinger vedrørende resultaterne af EU's ungdomsdialog mm.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådsresolutionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådsresolutionen. Regeringen støtter ambitionen om at styrke unges inddragelse og deltagelse i politiske processer, men samtidig er det vigtigt for regeringen, at det sker på en meningsfuld måde, som reelt inddrager unge og ikke skaber tunge administrative processer.

Regeringen er kritisk over for de tunge processer, den manglende kontinuitet og de meget overordnede debatter uden konkrete resultater, som ofte præger EU's ungdomsdialog.

Regeringen er enig i, at EU's ungdomsdialog bør tilpasses, så dialogen fremover fokuserer på konkrete politiske temaer i Kommissionens arbejdsprogram. Regeringen ser et behov for grundlæggende at forbedre styringen af EU's ungdomsdialog og vil arbejde for, at der etableres et reelt sekretariat i Kommissionen for den europæiske styregruppe, så kommende trioformandskabers arbejde kan understøttes på en mere hensigtsmæssig måde fremover.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 3: Rådsresolution om arbejdsplanen for EU's ungdomsstrategi for 2025-2027

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resume: *Det ungarske formandskab ønsker at få vedtaget en rådsresolution med fokus på EU's ungdomsarbejde i perioden 2025-2027. Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådsresolutionen, men er kritisk over for det udprægede fokus på proces frem for indhold i EU's ungdomsdialog. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 25. november 2024 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Den europæiske ungdomsstrategi 2019-2027 og de europæiske ungdomsmål fra 2018 udgør rammen for det europæiske ungdomsarbejde. Strategien har bl.a. fokus på inddragelse af unge, ungdomsorganisationer og andre aktører inden for ungdomsarbejde i forhold til politik, der berører unges liv. Som et led i strategien har det siddende formandskab i samarbejde med de to øvrige triopartnere ansvar for at konsultere EU's unge og sætte fokus på et af de europæiske ungdomsmål.

Der er tradition for at udarbejde en arbejdsplan for EU's ungdomsstrategi med angivelse af forventede temaer under kommende trioformandskaber herunder ungdomsmål, arrangementer mm. over en toårig periode.

3. Formål og indhold

Formålet med rådsresolutionen er at fastlægge en plan for arbejdet på EU's ungdomsområde i perioden 2025-2027 under den kommende trio Polen, Danmark og Cypern samt den efterfølgende trio bestående af Irland, Litauen og Grækenland.

Det fremgår bl.a., at resultaterne af midtvejsevalueringerne af EU-programmerne Erasmus+ og Det europæiske solidaritetskorpsets forventes offentliggjort ved udgangen af 2024, og at Kommissionen vil påbegynde arbejdet med en ny ungdomsstrategi i 2025-2026.

Kommende formandskaber inviteres særskilt til at skabe muligheder for at diskutere det fremtidige europæiske samarbejde på ungdomsområdet herunder med henblik på at skabe bedst mulig synergi mellem den kommende ungdomsstrategi og næste generation af EU-programmerne.

Rådsresolutionen indeholder desuden en oversigt over planlagte aktiviteter. Heraf fremgår det todelte tema for arrangementerne på ungdomsområdet under dansk formandskab: Unges deltagelse i demokratiet samt næste generation af EU-programmerne Erasmus+ og Det europæiske solidaritetskorpsets.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024. Der indkom følgende bemærkninger:

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS):

Vi deler ligeledes Regeringens syn på EU's ungdomsdialog, punkt 3, at EU's ungdomsdialog bør tilpasses, så dialogen fremover fokuserer på konkrete politiske temaer i Kommissionens arbejdsprogram frem for generiske temaer udvalgt af skiftende formandskaber. Dette giver de unge større indblik i kommissionens egentlige arbejde og mere reel indflydelse på den førte politik.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådsresolutionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelse af rådsresolutionen. Regeringen er samtidig kritisk over for de tunge processer, den manglende kontinuitet og de meget overordnede debatter uden konkrete resultater, som ofte præger EU's ungdomsdialog, og ser grundlæggende ikke behov for at udfærdige en arbejdsplan til Rådets godkendelse.

Regeringen mener, at EU's ungdomsdialog bør tilpasses, så dialogen fremover fokuserer på konkrete politiske temaer i Kommissionens arbejdsprogram frem for generiske temaer udvalgt af skiftende formandskaber.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 4: Demografiske tendenser, der præger mulighederne for unge på landet

- KOM-dokument foreligger ikke
- politisk drøftelse
- nyt notat

1. Resume: *Det ungarske formandskab ønsker at debattere demografiske tendenser i relation til unge i landdistrikter. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 25. november 2024 (uddannelse og ungdom) med henblik på politisk drøftelse.*

2. Baggrund

Som et led i EU's ungdomsdialog har det aktuelle trioformandskab bestående af Spanien, Belgien og Ungarn valgt det overordnede tema ”inkluderende samfund”. Inden for dette tema har det ungarske formandskab sat fokus på at skabe bedre muligheder for unge i EU's landdistrikter bl.a. gennem rådskonklusioner om samme tema. Derudover har det ungarske formandskab på tværs af rådsformationer været særligt optaget af EU's demografiske udfordringer, hvilket den politiske drøftelse også afspejler.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen er at udveksle synspunkter om, hvordan demografiske tendenser kan adresseres ift. unge i landdistrikter, hvordan unge i landdistrikter kan realisere deres potentiale i lokalområder samt at dele erfaringer med henblik på at forebygge affolkning af unge i landområder i EU.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024. Der indkom følgende bemærkninger:

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS):

Vi i DGS er generelt positive over for tiltag, der understøtter unges muligheder og indflydelse i EU, især initiativer, der fremmer adgang til uddannelse i landdistrikter, og bakker således helt op om forslagene i Punkt 1 og 4.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning blandt landene til drøftelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte ambitionen om at skabe lige muligheder for unge i EU's landdistrikter. Regeringen vil benytte drøftelsen til at sætte fokus på at skabe øget lighed i adgangen til uddannelsestilbud for unge i hele landet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 5: Rådskonklusioner om strategiske partnerskaber inden for uddannelse

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resume: *Formålet med rådskonklusionerne, som er en prioritet for det ungarske formandskab, er at sætte fokus på vigtigheden af strategiske partnerskaber inden for uddannelse. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne, som ikke indeholder væsentlig nyt, men ligger inden for den danske tradition for et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter og andre interessenter. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet 25. november 2024 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Strategiske partnerskaber er en prioritet for det ungarske formandskab, som har sin baggrund i EU's overordnede fokus via bl.a. 2030-målene på styrket arbejdsmarkedsdeltagelse, om- og opkvalificering af arbejdsstyrken, håndtering af kompetencekløfter i lyset af de større demografiske tendenser, herunder talentmobilitet og sikring af lige muligheder.

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på vigtigheden af strategiske partnerskaber inden for uddannelse.

Strategiske partnerskaber skal i denne sammenhæng forstås som en samarbejdsindsats, som ud over uddannelsesinstitutioner også kan involvere offentlige myndigheder og forskellige interessenter som arbejdsmarkedets parter, beskæftigelsestjenester, handelskamre, virksomheder og erhvervsorganisationer, studenterrepræsentanter, forskningsorganisationer, lokale økonomiske og sociale aktører og andre relevante interessenter med henblik på at opnå fælles målsætninger og adressere samfundsmæssige behov gennem samarbejde og en langsigtet vision.

I rådskonklusionerne anerkendes det forskelligartede uddannelseslandskab på tværs af medlemsstaterne, vigtigheden af at fremme nøglekompetencer som bl.a. entreprenørskabskompetence og digitale og grønne færdigheder, rollen for arbejdsbaseret læring og lærlingeordninger til at give eleverne de praktiske og sociale færdigheder og erfaringer, der er relevante for arbejdsmarkedet og samfundet, betydningen af uddannelsessystemerne for lokal, national og europæisk udvikling, økonomisk vækst og social sammenhængskraft samt værdien af transnationalt samarbejde, udveksling og mobilitet.

Rådskonklusionerne tager i betragtning, at Europas konkurrenceevne afhænger af at udstyre borgerne med færdigheder for fremtiden, hvor strategiske partnerskaber er blandt de centrale faktorer, der kan anvendes til at kortlægge og adressere kompetencegab via målrettede initiativer. Partnerskaber er et nøgleprincip i styringen af erhvervsuddannelsessystemer, hvor samarbejde med interessenter sikrer fælles ejerskab og styrkelse af tiltrækningskraften og arbejdsmarkedsrelevansen af erhvervsuddannelserne. Videregående uddannelse spiller en central rolle i den lokale og regionale udvikling ved at blive drivkraft for udvikling af samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner og strategiske partnere. Der er således behov for styrket sammenhæng mellem forskellige typer uddannelser, især erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, for at sikre en smidig overgang for de studerende og fremme livslang læring. Ligeledes er det væsentligt at understøtte overgangen fra grundskolen til erhvervsuddannelse, videregående uddannelse og voksenuddannelse for at forbedre adgangen for udsatte grupper og videreuddanne lærere og undervisere gennem deres arbejdsliv. Strategiske partnerskaber kan skræddersy indsats til forskellige studerendes, industriens eller regioners

specifikke behov frem for at anvende en ensartet tilgang. Samtidig kan strategiske partnerskaber bidrage til større effekt ved at føre ressourcer til de områder, hvor de kan gøre størst forskel.

Medlemsstaterne opfordres, med respekt for den institutionelle autonomi og akademisk frihed og i overensstemmelse med nationale omstændigheder, bl.a. til at:

- fremme strategiske partnerskaber på transnationalt, nationalt, regionalt og lokalt niveau med henblik på at styrke kvalitet, tiltrækningskraft, relevans og inkludering inden for alle typer uddannelsesudbud.
- fremme entreprenørskabskompetence, kreativitet og innovation på alle uddannelsesniveauer.
- fremme udvikling og implementering af innovative og fleksible læringsforløb via strategiske partnerskaber, herunder styrkelse af sammenhæng mellem forskellige typer uddannelse og anerkendelse og validering af forudgående læring og kvalifikationer.
- fremme anvendelsen af strategiske partnerskaber for at styrke vigtigheden af vejledning.
- fremme muligheder for arbejdsbaseret læring og lærlingeophold af god kvalitet i strategiske partnerskaber med arbejdsgivere og arbejdsmarkedets parter.
- understøtte den professionelle udvikling og mobilitet af lærere og undervisere via strategiske partnerskaber med interessenter.
- styrke integrationen af uddannelsesområdet i udviklingsstrategier på lokalt, regional, grænseoverskridende og EU-niveau med henblik på styrkelse af synergier inden for forskning og innovation og grøn og digital omstilling.

Kommissionen opfordres, med respekt for nærhedsprincippet og nationale omstændigheder, bl.a. til at:

- fremme udveksling af god praksis og erfaring ved tilrettelæggelse, implementering og evaluering af strategiske partnerskaber og transnationalt samarbejde inden for uddannelse.
- yde vejledning og identificere finansieringsmuligheder til støtte for etableringen af strategiske partnerskaber inden for rammerne af Erasmus+ og Horisont Europa-programmerne, den Europæiske Socialfond Plus, den Europæiske Regionale Udviklingsfond og andre relevante EU-finansieringsinstrumenter.
- fortsætte med at understøtte medlemsstaterne og uddannelsesinstitutioner i styrkelsen af strategiske partnerskaber inden for uddannelse, herunder de Europæiske Universitetsalliancer, den europæiske alliance for lærlingeuddannelse, Centres of Vocational Excellence, med henblik på at styrke den europæiske konkurrenceevne, lette den dobbelte omstilling og understøtte åben strategisk autonomi via uddannelse.
- understøtte initiativer med henblik på at udrulle op- og omkvalificering i fremtidsorienterede sektorer og teknologier.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne, som ikke indeholder væsentlig nyt, men ligger inden for den danske tradition for et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter og andre interessenter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 6: Rådshenstilling om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse

- KOM(2024)145

- vedtagelse

- revideret notat. Ændringer i forhold til grund- og nærhedsnotatet er markeret med streg i venstre margen.

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem.

Formålet med rådshenstillingen om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse er at fremme og anerkende tværnationalt akademisk samarbejde, f.eks. udvikling af fælles studieprogrammer, større anerkendelse af forskellige akademiske roller, såsom innovativ og effektiv undervisning, og fremme ikke-diskriminerende arbejdsvilkår. Disse tiltag skal gøre akademiske karrierer på videregående uddannelsesinstitutioner mere attraktive og bidrage til at understøtte tættere europæiske uddannelsessamarbejder.

Regeringen støtter overordnet op om ambitionen om at styrke de videregående uddannelsesinstitutioner gennem tættere samarbejde. Regeringen finder det positivt, at der arbejdes for at skabe bedre vilkår for de videregående uddannelsesinstitutioners samarbejde gennem øget fleksibilitet, herunder i forhold til muligheder for fælles uddannelser.

Regeringen støtter formålet med henstillingen om at skabe bedre forhold for undervisere og forskere på de videregående uddannelsesinstitutioner i EU så længe det sker med respekt for den nationale kompetence på området og den institutionelle autonomi. Regeringen ønsker klare formuleringer når det angår rollefordelingen mellem ministerier og institutioner på området af respekt for den institutionelle autonomi og finder, at dette er afspejlet på tilfredsstillende vis i rådshenstillingen.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådshenstillingen. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 25. november 2024 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæiske grad med tilhørende rådshenstillinger om henholdsvis attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem. Meddelelse om en plan for en europæisk grad er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 11. april 2024.

Meddelelsen og de tilhørende rådshenstillinger bygger videre på Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for universiteter (KOM (2022) 16) og forslag til rådshenstilling om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde om videregående uddannelse (KOM (2022) 17).

Endvidere bygger meddelelsen videre på den udvikling, der blev sat i gang med lanceringen af Europæiske Universiteter-initiativet med første ansøgningsrunde i 2019 i regi af Erasmus+. Formålet med Europæiske Universiteter er at udvikle tættere og mere strategiske samarbejder mellem udvalgte europæiske videns institutioner, herunder oprettelse af fælles uddannelser og øget udveksling af studerende og ansatte.

Rådshenstillingen ligger ligeledes i forlængelse af rådshenstilling om en europæisk ramme for at tiltrække og fastholde forsknings-, innovations- og iværksættertalenter i Europa (KOM (2023) 0436), der blev vedtaget på forskningsområdet i december 2023.

Samlet set skal den videregående uddannelsespakke bidrage strategisk til gennemførelsen af det europæiske uddannelsesområde (EEA) og styrkelsen af Europas konkurrenceevne og tiltrækningskraft.

3. Formål og indhold

Formålet med rådshenstillingen er at fremme og anerkende tværnationalt akademisk samarbejde, f.eks. udvikling af fælles studieprogrammer, større anerkendelse af forskellige akademiske roller, såsom innovativ og effektiv undervisning, og fremme ikkediskriminerende arbejdsvilkår. Disse tiltag skal gøre akademiske karrierer på videregående uddannelsesinstitutioner mere attraktive og bidrage til at understøtte tættere europæiske uddannelsessamarbejder.

Medlemsstaterne opfordres til med respekt for institutionel autonomi, akademisk frihed og national kompetence i samråd med de videregående uddannelsesinstitutioner at fremme forskellige akademiske roller på de videregående institutioner bl.a. ved at anerkende og værdsætte undervisning på lige fod med forskning og fremme initiativer, der understøtter mere forskelligartede karriereveje på tværs af den offentlige og private sektor og på tværs af landegrænser.

Medlemsstaterne opfordres desuden til at støtte de videregående uddannelsesinstitutioner i at investere i løbende kompetenceudvikling af akademisk personale, der kan understøtte udvikling af nye pædagogiske metoder og innovative tilgange til undervisning og læring, bl.a. for at favne diversitet blandt de studerende.

Herudover opfordres medlemsstaterne til at anspore de videregående uddannelsesinstitutioner til transparente rekrutteringsprocesser, ligebehandlingstiltag og fleksible arbejdsvilkår med fokus på at opnå en bedre balance mellem arbejde og fritid samt tilgængelig information om rettigheder til social sikring.

I samråd med de videregående uddannelsesinstitutioner bør medlemsstater fremme en anerkendelse af værdien af transnationalt samarbejde f.eks. i relation til karriereveje, opgørelse af arbejdstid, løbende kompetenceudvikling og langsigtede karrierespørgsmål for akademisk og teknisk-administrativt personale.

Kommissionens vil følge op ved koordinering af implementeringen i samarbejde med medlemsstater og interessenter, støtte dialog på EU-niveau om akademiske karrierer samt til at fremme evidensbaseret politik, fremme synergier med rådshenstilling om forskerkarrierer samt støtte til transnationalt samarbejde og innovation gennem Erasmus+.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslag til rådshenstilling er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslaget har til formål at støtte og styrke det tværnationale samarbejde inden for de videregående uddannelser, og da tværnationale samarbejdsspørgsmål i sagens natur behandles bedst på EU-plan. Samtidig henvises til, at medlemsstaterne kan træffe uafhængige lovgivningsmæssige beslutninger og

gennemføre foranstaltninger, der tager sigte på at fremme et tættere samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner.

Kommissionen baserer forslaget til rådshenstilling på artikel 165(4) og art. 166(4) TEUF om bl.a. udvikling af et højt uddannelsesniveau gennem samarbejde mellem medlemsstater. Kommissionen understreger, at evt. forpligtelser er baseret på frivillighed for medlemsstaterne og med fuld respekt for national kompetence.

Regeringen er enig i vurderingen af, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen vurderes ikke at få konsekvenser for lovgivningen, statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget vedr. uddannelse og ungdom den 3. april 2024. Der indkom ikke høringssvar til rådshenstillingen om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser.

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024. Der indkom følgende bemærkninger:

Dansk Magisterforening (DM):

DM støtter naturligvis ønsket om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse for at fremme og anerkende tværnationalt akademisk samarbejde. Vi oplever fra DM's side, at en del yngre forskere i Danmark ikke ser en universitetskarriere som attraktiv. Adskillige analyser viser, at EU-landene halter ift. at skabe forskning og innovation på højeste internationale niveau. Det er derfor afgørende, at EU-landenes vidensinstitutioner kan tiltrække og fastholde talentfulde forskere/undervisere, hvis vi skal sikre vidensinstitutioner på højeste niveau.

DM støtter, at henstillingen ønsker at skabe bedre forhold for undervisere og forskere på de videregående uddannelsesinstitutioner i EU. DM finder ligesom regeringen, at dette skal ske med respekt for den nationale kompetence på området og den institutionelle autonomi. DM finder endvidere, at det også skal ske med respekt for den danske model, hvor arbejdsmarkedets parter aftaler vilkårene på arbejdsmarkedet.

DM finder det afgørende, at der i det videre arbejde med plan for attraktive og bæredygtige karrierer er et særligt fokus på at sikre excellence i forskningen og højest kvalitet i undervisningen. Det er afgørende, at strategiske samarbejder mellem europæiske vidensinstitutioner, herunder etablering af fælles uddannelser, ikke medfører en svækkelse af kvaliteten af uddannelser udbudt af danske videregående uddannelser.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådshenstillingen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet op om ambitionen om at styrke de videregående uddannelsesinstitutioner gennem tættere samarbejde. Regeringen finder det positivt, at der arbejdes for at skabe bedre vilkår for de videregående uddannelsesinstitutioners samarbejde gennem øget fleksibilitet, herunder i forhold til muligheder for fælles uddannelser.

Regeringen støtter formålet med henstillingen om at skabe bedre forhold for undervisere og forskere på de videregående uddannelsesinstitutioner i EU, så længe det sker med respekt for den nationale kompetence på området og den institutionelle autonomi. Regeringen ønsker klare formuleringer, når det angår rollefordelingen mellem ministerier og institutioner på området af respekt for den institutionelle autonomi, og finder, at dette er afspejlet på tilfredsstillende vis i rådshenstillingen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat om meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger den 7. maj 2024.

Punkt 7: Styrkelse af fremtidssikrede færdigheder og konkurrenceevnen gennem videregående uddannelse

- KOM-dokument foreligger ikke
- politisk drøftelse
- nyt notat

1. Resumé: *Det ungarske formandskab ønsker med den politiske drøftelse at sætte fokus på, hvordan de videregående uddannelser kan bidrage til at løse de udfordringer, der nævnes i Draghi's rapport. Regeringen finder, at der fortsat er stort potentiale i at styrke det europæiske uddannelsessamarbejde og øge konkurrenceevnen. Regeringen vil fremhæve en mulig europæisk grad som et positivt bidrag til at styrke Europas konkurrenceevne, men at udviklingen heraf skal ske i en trinvis tilgang, hvor medlemsstaterne er tæt inddraget. Regeringen vil i drøftelsen bidrage med perspektiver fra de igangværende nationale uddannelsesreformer, i forhold til at skabe et mere fleksibelt uddannelsessystem med øget fokus på livslang læring og opkvalificering. Endelig vil det blive fremhævet, at det videre arbejde på det videregående uddannelsesområde fortsat skal ske med respekt for både institutionel autonomi og national kompetence. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (uddannelse og ungdom) den 25. november 2024 med henblik på politisk drøftelse.*

2. Baggrund

Formanden for Europa-Kommissionen, Ursula von der Leyen, anmodede i 2023 Mario Draghi, tidligere præsident for den Europæiske Centralbank, om at identificere tiltag til at forbedre den europæiske konkurrence. Den 9. september 2024 offentliggjorde Draghi sin rapport om fremtiden for Europas konkurrenceevne. Et af kapitlerne i rapporten omhandler det såkaldte færdighedsgab, der fremhæver europæiske virksomheders udfordringer med at finde ansatte med de rette kompetencer. Rapporten indeholder en række anbefalinger om, hvordan uddannelsesområdet kan bidrage til at afhjælpe denne udfordring, blandt andet gennem et øget fokus på livslang læring og opkvalificering via efter- og videreuddannelse.

Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæisk grad og tilhørende rådshenstillinger. Meddelelsen bygger videre på Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for universiteter (KOM (2022) 16) og forslag til rådshenstilling om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde om videregående uddannelse (KOM (2022) 17). Den videregående uddannelsespakke skal bidrage strategisk til gennemførelsen af det europæiske uddannelsesområde (EEA) og styrkelsen af Europas konkurrenceevne og tiltrækningskraft.

3. Formål og indhold

Det ungarske formandskab ønsker med den politiske drøftelse at sætte fokus på, hvordan de videregående uddannelser kan bidrage til at løse de udfordringer, der nævnes i Draghis rapport.

Drøftelsen vil omhandle hvorledes det videregående uddannelsesområde vil kunne bidrage til at løse udfordringer ift. mangel på færdigheder og Draghi-rapportens forslag om at arbejde hen mod et mere fleksibelt uddannelsessystem med øget mobilitet af færdigheder mellem medlemsstater. Herunder hvordan en mulig europæisk grad kan bidrage til at styrke Europas konkurrenceevne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en politisk drøftelse.

6. Gældende dansk ret

Den politiske drøftelse medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 24. oktober 2024.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes, at medlemsstaterne vil bakke op om drøftelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at der fortsat er stort potentiale i at styrke det europæiske uddannelsessamarbejde og øge konkurrenceevnen. Regeringen vil fremhæve en mulig europæisk grad som et positivt bidrag til at styrke Europas konkurrenceevne, men at udviklingen heraf skal ske i en trinvis tilgang, hvor medlemsstaterne er tæt inddraget.

Regeringen vil i drøftelsen desuden bidrage med perspektiver fra de igangværende nationale uddannelsesreformer, i forhold til at skabe et mere fleksibelt uddannelsessystem med øget fokus på livslang læring og opkvalificering.

Endelig vil det blive fremhævet, at det videre arbejde på det videregående uddannelsesområde fortsat skal ske med respekt for både institutionel autonomi og national kompetence.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.